

НАРЕДБА № 1 от 22.01.2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването

Издадена от министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 7 от 27.01.2015 г., изм. и доп., бр. 83 от 27.10.2015 г., доп., бр. 88 от 8.11.2016 г., изм. и доп., бр. 58 от 23.07.2019 г., бр. 54 от 16.06.2020 г., бр. 79 от 21.09.2021 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за провеждане на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването и финансирането му.

(2) С наредбата се определя и номенклатурата на специалностите в системата на здравеопазването съгласно приложение № 1.

Чл. 2. Обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването се състои в усвояване на теоретични знания и практически умения по специалност, която обхваща обособен раздел на медицинската наука и практика и завършва с държавен изпит.

Чл. 3. (1) Специалност в системата на здравеопазването се придобива след изпълнение на учебната програма и успешно положен практически и теоретичен изпит пред държавна изпитна комисия, определена със заповед на министъра на здравеопазването.

(2) Обучението за придобиване на специалност и държавният изпит се провеждат на български език.

(3) Не може да се провежда едновременно обучение за придобиване на повече от една специалност.

Чл. 4. (1) Специалност по реда на тази наредба могат да придобиват правоспособни медицински специалисти с висше образование по специалностите от професионални направления "Медицина", "Дентална медицина", "Фармация" и "Здравни грижи".

(2) Специалност по реда на тази наредба могат да придобиват и немедицински специалисти с висше образование, ако има определена специалност за тях в номенклатурата на специалностите.

Чл. 5. (1) Теоретичното обучение се провежда от:

1. висши училища, получили положителна акредитационна оценка по Закона за висшето образование;

2. национални центрове по проблемите на общественото здраве, получили акредитация по съответната специалност по реда на Закона за висшето образование;

3. Военномедицинската академия по военномедицинските специалности.

(2) Практическото обучение се провежда в следните институции, наричани за краткост "бази за обучение":

1. заведенията по ал. 1;

2. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) лечебни заведения, получили одобрение от министъра на здравеопазването за извършване на дейности по чл. 90, ал. 1 от Закона за лечебните заведения, които имат възможност за изпълнение на учебната програма за специалността или на съответните раздели или модули от нея.

Чл. 6. Висшите училища организират, регистрират, провеждат и контролират теоретичното обучение за придобиване на специалност, базите за обучение – практическото обучение за придобиване на специалност, а Военномедицинската академия – обучението по военномедицинските специалности.

Чл. 7. Министърът на здравеопазването планира, координира и контролира дейностите по провеждане на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

Чл. 8. (1) В Министерството на здравеопазването се водят регистър на специализантите и регистър на придобилите специалност в системата на здравеопазването.

(2) Регистърът на специализантите съдържа:

1. пореден номер в регистъра;

2. имената по документ за самоличност на специализанта, гражданство и единен граждански номер/личен или друг идентификационен номер на чужденеца от документа за самоличност;

3. придобитата от специализанта образователно-квалификационна степен, специалност и професионална квалификация, серия, номер и регистрационен номер на дипломата за висше образование, дата на издаване и висшето училище, издало дипломата;

4. наименование на специалността и институциите, в които се провежда обучението;

5. (изм. и доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) номер и дата на сключения договор или на заповедта по чл. 11, 13, чл. 22а, ал. 1 и чл. 22в, ал. 3;

6. промяна в обстоятелствата по провеждане на обучението за придобиване на специалност (прекъсване на обучението, прекратяване на обучението, признаване на етап от обучението и други);

7. сесията и годината на допускане до държавния изпит.

(3) Регистърът на придобилите специалност съдържа:

1. данните по ал. 2, т. 1, 2, 3 и 4;

2. сесията и годината на полагане на държавния изпит;

3. серия, номер и дата на издаване на свидетелството за призната специалност.

(4) Ръководителите на висшите училища и на Военномедицинската академия изпращат в Министерството на здравеопазването на хартиен и на електронен носител:

1. данните по ал. 2, т. 2, 3, 4, 5 и 6 за регистрираните от тях специализанти ежемесечно до 5-о число;

2. данните по ал. 3, т. 1 и 2 в едномесечен срок от полагането на държавния изпит за придобиване на специалност;

3. данните по ал. 3, т. 3 в едномесечен срок от получаване на регистрационен номер в регистъра на придобилите специалност.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Министерството на здравеопазването изпраща на съответното висше училище или на Военномедицинската академия номерата от регистъра на специализантите в едномесечен срок от получаване на информацията за регистъра на специализантите.

(6) Министерството на здравеопазването изпраща на съответното висше училище и на Военномедицинската академия поредния номер в регистъра на придобилите специалност за вписване в свидетелството за призната специалност на съответното лице в 14-дневен срок от получаване на информацията за регистъра на придобилите специалност.

Чл. 9. (1) Обучението за придобиване на специалност се провежда по учебни програми съгласно номенклатурата на специалностите, утвърдени от министъра на здравеопазването.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Учебните програми се разработват от председател на изпитна комисия за държавен изпит за специалност, определен от министъра на здравеопазването.

(3) Лицата по ал. 2, разработили учебните програми, ги съгласуват със съответната съсловна организация и висшите училища и ги предлагат на министъра на здравеопазването за утвърждаване.

(4) Учебните програми за военномедицинските специалности се разработват от Военномедицинската академия, съгласуват се с министъра на от branata и се предлагат за утвърждаване от министъра на здравеопазването.

(5) Министерството на здравеопазването изпраща утвърдените учебни програми на висшите училища, които ги публикуват на интернет страниците си.

(6) В учебните програми по ал. 1 се включва:

1. задължителното теоретично и практическо обучение и тяхната продължителност съгласно срока, определен в приложение № 1;

2. разпределението по области или модули от медицинската наука и практика и тяхната продължителност;

3. задължителните колоквиуми и срокове за полагането им;

4. знанията, уменията и компетентностите, които специализантът следва да придобие.

(7) При необходимост лицата по ал. 2 актуализират учебните програми за придобиване на специалност в съответствие с развитието на медицинската наука и практика и ги предлагат на министъра на здравеопазването за утвърждаване.

(8) Актуализираните учебни програми се прилагат по отношение на започналите обучение за придобиване на специалност след утвърждаването им.

Чл. 10. (1) В случаите, когато се провежда обучение за придобиване на втора специалност, в която има раздели или модули, изучавани в първата, тези части от учебната програма със съответните срокове могат да бъдат признати при условия и по ред, определени от висшите училища.

(2) Признаването на части от учебната програма по ал. 1 може да обхваща не повече от половината от продължителността на обучението по втората специалност, посочена в приложение № 1.

Глава втора (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) **ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО**

Раздел I (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.)

Прием и условия за провеждане на обучение за придобиване на специалност от лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионални направления "Медицина", "Фармация" и "Здравни грижи" и лица с висше немедицинско образование

Чл. 11. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) (1) Обучението за придобиване на специалност, при която основно се извършват лечебна и/или диагностична дейност или непосредствено се предоставят здравни грижи на пациенти, наричана за краткост "клинична специалност", се осъществява въз основа на едно от следните основания:

1. (изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) склучен срочен трудов договор на основание чл. 68, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда на пълно работно време с база за обучение по съответната специалност на длъжност за специализант, посочена в чл. 17, ал. 1; договорът е със срок до изпълнението на учебната програма и индивидуалния учебен план, но не по-късно от срока по чл. 12, ал. 3;

2. договор за повишаване на квалификацията по чл. 234 от Кодекса на труда, склучен между база за обучение и неин служител с придобита вече друга специалност в системата на здравеопазването;

3. заповед на министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице по чл. 92, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) Структурата, в която е назначен специализантът по чл. 68, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда или в която се обучава въз основа на договор по чл. 234 от Кодекса на труда или заповед по чл. 11, ал. 1, т. 3, трябва да осъществява дейности по специалността, по която той се обучава.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) В договора и заповедта по ал. 1 се посочва задължението на ръководителя на базата за обучение да осигури присъствието на специализанта в друго лечебно заведение или в национален център по проблемите на общественото здраве при спазване на изискванията на чл. 15, ал. 2 за частите от учебната програма, които базата за обучение не може да проведе, и за предвиденото в учебната програма теоретично обучение. В тези случаи специализантите по чл. 11, ал. 1, т. 1 ползват платен служебен отпуск по чл. 161, ал. 1 от Кодекса на труда.

(4) Обучението за придобиване на клинична специалност от чужденци, които не са граждани на държава – членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, и не са с разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, или с предоставено право на убежище, признат статут на бежанец или хуманитарен статут и които не са чужденци от българска народност, се провежда въз основа на сключен договор за обучение между висшето училище, базата за практическо обучение и специализанта при спазване на изискванията на чл. 15, ал. 2.

(5) Обучението за придобиване на специалност, при която по време на обучението не се извърши лечебна и/или диагностична дейност и не се предоставят непосредствено здравни грижи на пациенти като основна дейност, наричана за краткост "неклинична специалност", се осъществява въз основа на заповед на ректора на висшето училище.

(6) Обучението за придобиване на военномедицинска специалност се осъществява въз основа на заповед на началника на Военномедицинската академия.

Чл. 12. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Обучението за придобиване на клинична специалност започва от датата на постъпване на специализанта на работа в случаите по чл. 11, ал. 1, т. 1 или датата, посочена в договора или заповедта по чл. 11, ал. 1, т. 2 и 3, чл. 11, ал. 4 или 5 или чл. 13, ал. 3, а обучението за придобиване на неклинична специалност започва от датата, посочена в заповедта на ректора на висшето училище.

(2) Обучението за придобиване на военномедицинска специалност започва от датата, посочена в заповедта на началника на Военномедицинската академия.

(3) Обучението за придобиване на специалност приключва с успешно полагане на държавния изпит за специалност в срок не по-дълъг от 5 години след изтичане на срока, определен в приложение № 1 за съответната специалност.

(4) След изтичане на срока по ал. 3 обучението за придобиване на специалност се прекратява по реда на чл. 25.

Чл. 13. (Доп. – ДВ, бр. 88 от 2016 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) (1) Центровете за спешна медицинска помощ, центровете за трансфузионна хематология, държавните психиатрични болници и други лечебни заведения, които нямат одобрение от министъра на здравеопазването за обучение по съответната специалност, могат да сключват договори с бази за обучение по чл. 5, ал. 2 за обучение по клинични специалности на свои служители.

(2) Висшите училища могат да сключват договори с бази за обучение по чл. 5, ал. 2 за обучение по клинични специалности на свои служители.

(3) Отношенията между лечебното заведение по ал. 1, което няма одобрение от министъра на здравеопазването за обучение, или висшето училище по ал. 2 и служителя му, който ще се обучава по клинична специалност, се ureждат по реда на чл. 234 от Кодекса на труда.

(4) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Специализантите по ал. 1 и 2 се включват в работния график на базата за обучение и имат същите задължения като специализантите, назначени по реда на чл. 11.

(5) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) За провеждането на обучението по реда на ал. 1 и 2 не се дължи такса на базите за обучение.

(6) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г., изм., бр. 79 от 2021 г.) За времето на обучението си за придобиване на специалност специализантите, обучаващи се на места, финансиирани от държавата по чл. 47, ал. 2, т. 1, буква "б", ползват платен служебен отпуск по чл. 161, ал. 1 от Кодекса на труда.

Чл. 14. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) В 7-дневен срок от сключването на договора или издаването на заповедта по чл. 11, ал. 1 или 4 или чл. 13, ал. 3 базата за обучение изпраща във висшето училище, с което има сключен договор, уведомление за приетия специализант, в което се посочва дали той е приет на място, финансирано от държавата. Към уведомлението се прилагат заверени копия на следните документи:

1. документ за самоличност на специализанта;
2. диплома за придобитата от специализанта професионална квалификация в Република България или документ, удостоверяващ правото на специализанта да упражнява съответната професия, когато професионалната квалификация е придобита в друга държава;

3. договорите по чл. 11, ал. 1 или 4 или чл. 13 или заповед по чл. 11, ал. 1, т. 3;
4. удостоверение за членство на специализанта в съответната съсловна организация;
5. удостоверение за владене на български език и професионалната терминология на български език, издадено по реда на наредбата по чл. 186, ал. 3, т. 1 от Закона за здравето в случаите по чл. 19, ал. 1 и 2;
6. заповедта на министъра на здравеопазването за одобрение на лечебното заведение за обучение на специализанти по съответната специалност;
7. (нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) протокола от проведенния конкурс по чл. 17, ал. 3.

(2) В 14-дневен срок от получаване на документите по ал. 1 висшето училище проверява дали подадените документи са в съответствие с изискванията на тази наредба. В случай че са спазени изискванията на наредбата, висшето училище регистрира специализанта и издава книжка за специализация.

(3) В книжката за специализация се вписва регистрационният номер на специализанта от регистъра на специализантите по чл. 8, ал. 2. Висшето училище изпраща книжката за специализация на базата за обучение в 7-дневен срок от получаване на номера от регистъра на специализантите.

(4) В случай че са установени несъответствия на подадените документи с изискванията на наредбата, висшето училище писмено уведомява базата за обучение и определя срок за отстраняването им.

(5) В 7-дневен срок от отстраняване на несъответствията по ал. 4 висшето училище регистрира специализанта и издава книжка за специализация.

(6) В случай че несъответствията по ал. 4 не са отстранени в определения срок, висшето училище не регистрира специализанта, за което уведомява базата за обучение.

(7) Когато специализантът се обучава по неклинична специалност, висшето училище, издало заповедта за провеждане на обучението, регистрира специализанта и издава книжката за специализация.

(8) Военномедицинската академия регистрира специализанта, обучаващ се по военномедицинска специалност, и издава книжката за специализация по военномедицинските специалности.

Чл. 15. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) (1) Теоретичното обучение се провежда в редовна форма, а ако е предвидено в учебната програма, може да се провежда и дистанционно.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) Практическото обучение по клиничните специалности се провежда на пълно работно време съобразно характера на дейностите по съответната специалност. Обучението се осъществява чрез личното участие на специализанта в дейностите, извършвани в базата за обучение, като той носи отговорност за извършваната от него дейност в съответствие с действащите медицински стандарти и правилата за добра медицинска практика. При самостоятелно изпълнение на дейности, включени в учебната програма, специализантът се вписва в медицинската документация като изпълнител.

(3) Трудовото възнаграждение на специализанта, получавано за извършваната от него дейност, не може да бъде по-малко от минималния месечен размер на осигурителния доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професии, определен със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната календарна година.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г., бр. 79 от 2021 г.) За времето, за което Министерството на здравеопазването предоставя средствата по чл. 42б, месечното трудово възнаграждение на специализантите, приети на места, финансиирани от държавата по клинични специалности, не може да бъде по-малко от 2,5 минимални работни заплати за страната.

(5) Практическото обучение по неклиничните специалности се извършва съобразно утвърдената учебна програма.

(6) (Доп. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Колоквиумите, предвидени в учебната програма, се провеждат пред комисия, определена със заповед на ректора на висшето училище, регистрирало специализанта, или на определено от него длъжностно лице, която се състои от най-малко двама членове. Базите за обучение подават предложения за свои представители, които да бъдат включени в комисията, по ред и при условия, определени от висшето училище.

Чл. 16. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Обучението за придобиване на специалността "Обща медицина" е повече с практическа, отколкото с теоретична насоченост. То се провежда съобразно учебната програма за срок от три години, от които теоретично обучение – не повече от 8 месеца, и практическо обучение – не по-малко от 28 месеца.

(2) В продължителността на практическото обучение по ал. 1 се включват най-малко 6 месеца обучение в лечебно заведение за болнична помощ, получило одобрение от министъра на здравеопазването за обучение, и най-малко 6 месеца – в амбулатория за първична медицинска помощ, получила одобрение от министъра на здравеопазването за обучение по "Обща медицина".

(3) Теоретичното обучение по ал. 1 може да се провежда в редовна или дистанционна форма. Висшите училища организират провеждането на дистанционната форма на обучение въз основа на учебна документация, разработена в съответствие с учебната програма за специалност "Обща медицина" и с Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища, приета с Постановление № 292 на Министерския съвет от 2004 г. (ДВ, бр. 99 от 2004 г.).

Чл. 17. (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., бр. 58 от 2019 г.) (1) Базите за обучение обявяват целогодишно, включително на интернет страниците си, свободните длъжности за специализанти, които могат да бъдат: "лекар, специализант по ...", "фармацевт, специализант по ...", "медицинска сестра, специализант по ...", "акушерка, специализант по ...", "фелдшер, специализант по ...", "реабилитатор, специализант по ...", "инспектор по обществено здраве, специализант по ...". За останалите медицински специалисти и за лицата с немедицинско образование се обявява подходяща за тях длъжност за специализант.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г., бр. 79 от 2021 г.) Едновременно с публикуване на обявата по ал. 1 базите за обучение уведомяват по електронен път и съответната регионална здравна инспекция за обявените от тях свободни длъжности за специализанти. Регионалната здравна инспекция публикува на интернет страницата си постъпилата информация за свободни длъжности за специализанти.

(3) Заемането на длъжностите по ал. 1 се извършва след провеждане на конкурс по реда на Кодекса на труда с изключение на длъжностите за специализанти по "Обща медицина", за които може да не се провежда конкурс.

(4) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) При провеждането на конкурса по ал. 3 се вземат предвид:

1. средният успех от следването и от държавните изпити;
2. оценките по учебните дисциплини, съответстващи, включващи или най-близки до

специалността, за която се кандидатства;

3. резултатът от проверка на познанията на кандидата по специалността, за която кандидатства;

4. другите умения и компетенции, необходими за заемането на длъжността (социални, организационни, компютърни, езикови и др.).

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Времето, през което медицинските и немедицинските специалисти работят по клинична специалност в база за обучение на основание, различно от посоченото в чл. 11, ал. 1, не се зачита за обучение за придобиване на специалност.

(6) (Предишна ал. 5, изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) В едномесечен срок от прекратяване на договора по чл. 11, ал. 1, т. 1 със специализанта поради изтичане на срока на договора ръководителят на базата за обучение писмено уведомява за това висшето училище.

(7) (Нова – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) Регионалните здравни инспекции уведомяват Министерството на здравеопазването за броя на обявените от базите за обучение свободни длъжности за специализанти по специалности два пъти годишно – в срок до 15 юли (за първото полугодие) и до 15 януари (за второто полугодие).

Чл. 18. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) (1) Приемът на специализанти по неклинични специалности се извършва след проведен конкурс по документи по ред, определен от висшето училище.

(2) Местата за специализанти по ал. 1 се определят най-малко веднъж годишно от ректора на висшето училище или от определено от него длъжностно лице.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) Предложения за места по ал. 2 до висшето училище, с което имат сключен договор за обучение на специализанти, подават и националните центрове по проблемите на общественото здраве, които извършват обучение по съответната специалност.

(4) Редът и сроковете за подаване на предложениета по ал. 3 се определят от висшите училища.

(5) Висшите училища обявяват на интернет страниците си определените от тях места за специализанти по неклинични специалности.

(6) Приемът на специализанти по военномедицински специалности се извършва след проведен конкурс по документи по ред, определен от Военномедицинската академия.

Чл. 19. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., изм. и доп., бр. 79 от 2021 г.) (1) Медицинските специалисти – граждани на държава – членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, придобили професионалната си квалификация по медицинска професия в държава, различна от Република България, могат да започнат обучение за придобиване на специалност след признаване на професионалната им квалификация по реда на Закона за признаване на професионални квалификации и успешно премината проверка на познанията по български език по реда на чл. 89, ал. 2 на Закона за признаване на професионални квалификации.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) Чужденците, придобили професионална квалификация по медицинска професия, извън тези по ал. 1, могат да кандидатстват за обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването при следните условия:

1. владеят български език и професионалната терминология на български език, установено по реда на наредбата по чл. 186, ал. 3, т. 1 от Закона за здравето;

2. имат призната професионална квалификация по медицинска професия по реда на Закона за признаване на професионални квалификации в случаите по чл. 186, ал. 3, т. 2 от Закона за здравето, или

3. успешно са положили изпит в случаите по чл. 186, ал. 3, т. 3, буква "а" от Закона за здравето.

(3) Лицата, придобили професионална квалификация по немедицинска професия в чужбина, могат да кандидатстват за обучение за придобиване на специалност след признаване на висшето им образование по реда на Закона за висшето образование.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) Владеенето на български език до степен, гарантираща възможността на гражданите на държава – членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, придобили професионалната си квалификация по медицинска професия в Република България, да се обучават за придобиване на специалност на български език, се установява при условия и ред, определени от висшето училище, а по военномедицинските специалности – от Военномедицинската академия.

(5) (Нова – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) По реда на ал. 4 се установява владеенето на български език и от лицата по ал. 3, както и от лицата, придобили професионална квалификация по немедицинска професия в Република България на език, различен от българския.

Чл. 20. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) (1) Ръководителят на базата за обучение определя за ръководител на специализанта лице с призната съответна специалност и трудов стаж по няя не по-малко от 5 години.

(2) Ръководителят на специализанта:

1. (доп. – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) изработка индивидуален учебен план в срок до един месец от сключването на договора по чл. 11, ал. 1 или 4 или чл. 13, ал. 3 или от издаването на заповедта за провеждане на обучението, който включва продължителността и периодите за провеждане на задължителното теоретично и практическо обучение, приемащата база за обучение, в която трябва да се проведе практическото обучение по модул и раздел, който базата за обучение не може да проведе, както и списък със задължителните умения и компетентности, които специализантът следва да придобие по време на обучението си; индивидуалният учебен план се утвърждава от ръководителя на базата за обучение;

2. може да участва в провеждането на колоквиумите;

3. контролира и съдейства за изпълнението на изискваните по учебната програма практически дейности (изследвания, операции, манипулации и др.);

4. оценява напредъка на специализанта в края на всяка година от обучението на специализанта и отбелязва задължителните умения и компетентности, които специализантът е овладял до момента;

5. изготвя атестат за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план;

6. може да присъства на държавния изпит на специализанта;

7. (нова – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) актуализира при необходимост индивидуалния учебен план на специализанта.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) Лицата по ал. 2 могат да бъдат ръководители на не повече от трима специализанти по клинични специалности. За специалност "Обща медицина" ограничението се прилага до завършване на предвиденото в учебната програма практическо обучение на специализантите в базата за обучение по "Обща медицина".

(4) Ръководителят на базата за обучение изпраща във висшето училище, регистрирало специализанта, копие на индивидуалния учебен план по ал. 2, т. 1 в 7-дневен срок от утвърждаването му.

(5) (Доп. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Висшето училище проверява дали индивидуалният учебен план по ал. 4 е в съответствие с утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма по съответната специалност и в 1-месечен срок уведомява писмено за това базата за обучение. В случай че се установят несъответствия, висшето училище в 1-месечен срок уведомява писмено базата за обучение и определя срок за отстраняването им.

(6) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Всяка промяна в индивидуалния учебен план се съгласува с висшето училище, регистрирало специализанта.

Чл. 21. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) (1) Практическото обучение по модули и раздели, които не могат да се провеждат в базата за обучение, се провежда в други лечебни заведения или национални центрове по проблемите на общественото здраве – бази за обучение.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Условията и редът за провеждане на практическото обучение на специализантите за времето, за което се обучават в друго лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве, се определят в договор между базата за обучение на специализанта и приемащото лечебно заведение или национален център.

(3) Приемащото лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве издава на специализанта удостоверение за всеки преминат модул или раздел от учебната програма.

(4) Част от практическото обучение може да се провежда и в чужбина със съгласието на ръководителя на базата за обучение. Признаването на проведеното в чужбина обучение се извършва по реда на чл. 23.

Чл. 22. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Висшите училища и националните центрове по проблемите на общественото здраве обявяват на интернет страниците си план-график за провеждане на включеното в учебните програми теоретично обучение по различните специалности и определените от тях такси за участие.

(2) Ако висшето училище, в което е регистриран специализантът, не може да проведе част или цялото теоретично обучение, то се провежда в друго избрано от специализанта висше училище.

(3) Висшето училище по ал. 2, което е провело обучението, и националните центрове по проблемите на общественото здраве издават удостоверение за всяка премината от специализанта част от теоретичното обучение.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) Ако специализантът по ал. 2 е приет на място по чл. 47, ал. 2, висшето училище, регистрирало специализанта, издава документ, удостоверяващ това обстоятелство. Специализантът е длъжен да представи документа във висшето училище, в което ще проведе теоретичното обучение, което не може да бъде проведено във висшето училище, в което е регистриран.

Раздел II

(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.)

Прием и условия за провеждане на обучение за придобиване на специалност от лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина"

Чл. 22а. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Обучението за придобиване на специалност за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" се осъществява въз основа на заповед на ректора на висшето училище.

(2) Когато практическото обучение по специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" се провежда в база за обучение – лечебно заведение по чл. 5, ал. 2, т. 2, висшето училище по ал. 1 сключва договор с лечебното заведение за провеждане на обучението в съответствие с изискванията на тази наредба.

Чл. 22б. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Местата за специализанти – лекари по дентална медицина, се определят най-малко веднъж годишно от ректора на висшето училище или от определено от него длъжностно лице.

(2) Предложения за места по ал. 1 до висшето училище, с което имат сключен договор за обучение на специализанти, подават и лечебните заведения по чл. 5, ал. 2, т. 2, получили одобрение от министъра на здравеопазването за обучение по специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина".

(3) Редът и сроковете за подаване на предложенията по ал. 2 се определят от висшите училища.

(4) Висшите училища обявяват на интернет страниците си определените от тях места за специализанти по специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина".

Чл. 22в. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Приемът на специализанти – лекари по дентална медицина, се извършва след проведен конкурс по ред, определен от висшето училище, съвместно с базата за обучение по чл. 22а, ал. 2.

(2) Висшето училище издава заповед за провеждане на обучението на приетите специализанти, регистрира ги и издава книжка за специализация. В книжката за специализация се вписва регистрационният номер на специализанта от регистъра на специализантите по чл. 8, ал. 2.

(3) Приетите специализанти сключват договор с базата за обучение, посочена в заповедта на ректора, в който се регламентират условията за провеждане на практическото обучение в съответствие с изискванията на тази наредба. Базата за обучение изпраща в 7-дневен срок копие на договора до висшето училище, издало заповедта по ал. 2.

(4) В договора по ал. 3 се посочва задължението на ръководителя на базата за обучение да осигури присъствието на специализанта във висше училище или лечебно заведение по чл. 5, ал. 2, т. 2 за частите от учебната програма, които базата за обучение не може да проведе, и за предвиденото в учебната програма теоретично обучение.

(5) Обучението за придобиване на специалност за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" започва от датата, посочена в заповедта на ректора на висшето училище.

Чл. 22г. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Теоретичното обучение се провежда от висшето училище съобразно утвърдените учебни програми. Висшите училища обявяват на интернет страниците си план-график за провеждане на включеното в учебните програми теоретично обучение по различните специалности и определените от тях такси за участие.

(2) Практическото обучение по специалностите за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" се провежда на пълно работно време съобразно характера на дейностите по съответната специалност. Обучението се осъществява чрез личното участие на специализанта в дейностите, извършвани в базата за обучение, като той носи отговорност за извършваната от него дейност в съответствие с действащите медицински стандарти и правилата за добра дентална практика.

(3) Колоквиумите, предвидени в учебната програма, се провеждат пред комисия, определена със заповед на ректора на висшето училище, която се състои от най-малко двама членове.

(4) С договора по чл. 22в, ал. 3 може да се предвиди и по-дълъг срок за изпълнение на учебната програма от определения в номенклатурата на специалностите при спазване изискванията на чл. 12, ал. 3 и 4.

Чл. 22д. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Лекарите по дентална медицина – граждани на държава – членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, придобили професионалната си квалификация в държава, различна от Република България, и лекарите по дентална медицина – граждани на трети държави, могат да започнат обучение за придобиване на специалност по реда и при условията на чл. 19.

Чл. 22е. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Ректорът на висшето училище по предложение на ръководителя на базата за обучение определя ръководител на специализантите по специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина", за когото се прилагат изискванията на чл. 20, ал. 1, 2 и 3.

Чл. 22ж. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Практическото обучение по модули и раздели, които не могат да се провеждат в базата за обучение по специалност за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина", се провежда в друго лечебно заведение или висше училище – бази за обучение. Условията и редът за провеждане на това обучение се определят в договор между базата за обучение на специализанта и приемашото лечебно заведение или висше училище.

(2) Приемашото лечебно заведение или висше училище издава на специализанта удостоверение за всеки преминат модул или раздел от учебната програма.

(3) Провеждането и признаването на обучение в чужбина се извършва по реда и при условията на чл. 21, ал. 4.

Раздел III

(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.)

Промени в обстоятелствата по провеждане на обучението за придобиване на специалност

Чл. 23. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Медицински специалисти, които са провели етап на обучение за придобиване на специалност в чужбина и имат право да упражняват медицинска професия съгласно Закона за здравето, могат да продължат обучението си по същата специалност по реда на тази наредба след признаване на проведенния период на обучение при условия и по ред, определени от висшето училище, регистрирало специализанта, или от Военномедицинската академия – за военномедицинските специалности.

(2) Лица, провели обучение в чужбина по специалност от номенклатурата на специалностите по програма, съответстваща на утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма по съответната специалност, могат да подадат документи за допускане до държавен изпит в избрано от тях висше училище или Военномедицинската академия за военномедицинските специалности.

(3) Преценката за това, дали е изпълнена утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма в случаите по ал. 2, се извършва при условия и по ред, определени от висшето училище или от Военномедицинската академия за военномедицинските специалности.

(4) При извършване на преценката по ал. 3 задължително се изискват становища на най-малко двама специалисти по съответната специалност, заемащи академична длъжност "доцент" или "професор".

Чл. 24. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Обучението за придобиване на специалност се прекъсва в следните случаи:

1. когато специализантът не провежда обучение за придобиване на специалност повече от 1 месец;

2. при налагане на наказание заличаване от регистъра на регионалната колегия на съответната съсловна организация за срока на заличаването;

3. в случаите по чл. 192 и 193 от Закона за здравето;

4. по молба на специализанта.

(2) В 7-дневен срок от настъпването на обстоятелство по ал. 1 ръководителят на базата за обучение уведомява писмено висшето училище, регистрирало специализанта.

(3) Обучението за придобиване на специалност се прекъсва със заповед на ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия.

(4) Обучението за придобиване на специалност се удължава със срока на прекъсването, но не повече от срока по чл. 12, ал. 3.

(5) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) При отпадане на основанието за прекъсване на обучението и по искане на специализанта ръководителят на висшето училище или на Военномедицинската академия издава заповед за продължаване на обучението.

Чл. 25. (Доп. – ДВ, бр. 88 от 2016 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) (1) Обучението за придобиване на специалност се прекратява в следните случаи:

1. за клинични специалности при:

а) неявяване на специализант по чл. 11, ал. 4 в базата за обучение в тримесечен срок от началната дата на обучение, посочена в договора;

б) прекратяване на договора по чл. 11, ал. 1 или чл. 13 или на заповедта по чл. 11, ал. 1, т. 3 преди изпълнението на учебната програма и индивидуалния учебен план;

в) наложено с влязла в сила присъда наказание, свързано с упражняването на професията;

г) изтичане на срока на обучение по чл. 12, ал. 3;

д) (нова – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) по молба на специализанта в случаите, когато продължава обучението си в същата база за обучение, но иска да се регистрира в друго висше училище, което има сключен договор с базата за обучение – в този случай прекратяването и регистрирането се извършват съгласувано от изпращащото и приемащото висше училище в две последователни дати, а специализантът изпълнява учебната програма, приложима при започването на обучението му в базата за обучение;

2. за неклинични специалности, специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" и военномедицински специалности при:

а) неявяване на специализанта в базата за обучение в тримесечен срок от началната дата на обучение, посочена в заповедта;

б) неизпълнение на учебната програма или показани слаби резултати при усвояването на учебната програма, установено по ред и условия, определени от висшето училище, в което е регистриран специализантът, или от началника на Военномедицинската академия за военномедицинските специалности;

в) прекратяване на договора по чл. 22в, ал. 3;

г) наложено с влязла в сила присъда наказание, свързано с упражняването на професията;

д) изтичане на срока на обучение по чл. 12, ал. 3;

е) молба на специализанта.

(2) В 7-дневен срок от настъпването на обстоятелство по ал. 1 ръководителят на базата за обучение уведомява писмено висшето училище, регистрирало специализанта.

(3) В случаите по ал. 1 базата за обучение издава на специализанта удостоверение за преминатото до момента практическо обучение за придобиване на специалност и му предоставя заверено копие на документите, удостоверяващи преминатото обучение.

(4) Обучението за придобиване на специалност се прекратява със заповед на ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия.

(5) Когато след прекратяване на обучението по ал. 4 специализантът започне обучение за придобиване на същата или друга специалност, преминатото обучение, удостоверено с документа по ал. 3, може да бъде признато при условия и по ред, определени от висшето училище, регистрирало специализанта.

(6) Когато специализант прекрати обучението си за придобиване на специалност в една база, но в срок до един месец го продължи в друга база, която има договор с висшето училище, в което е регистриран, ректорът на висшето училище не издава заповед за прекратяване на обучението по ал. 4, а уведомява Министерството на здравеопазването за промяната по реда на чл. 8, ал. 4.

(7) В случаите по ал. 6 специализантът писмено уведомява висшето училище, в което е регистриран, че ще продължи обучението си в друга база, която има договор с висшето училище.

Чл. 26. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., бр. 54 от 2020 г.) Висшите училища и Военномедицинската академия изпращат в Министерството на здравеопазването копие на заповедта за прекъсване, прекратяване или продължаване на обучението за придобиване на специалност в 7-дневен срок от издаването ѝ.

Чл. 27. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Когато лечебното заведение или националният център по проблемите на общественото здраве престане да отговаря на условията за база за обучение по чл. 5, ал. 2 и лечебното заведение или националният център не са в процедура за получаване на одобрение по чл. 90, ал. 2 от Закона за лечебните заведения или акредитация по реда на Закона за висшето образование, договорът или заповедта по чл. 11, ал. 1 или 4, чл. 13, чл. 22а, ал. 1 и чл. 22в, ал. 3 се прекратява.

(2) В случаите по ал. 1 лечебното заведение или националният център издава на специализанта удостоверение за преминатото до момента практическо обучение за придобиване на специалност и му предоставя заверено копие на документите, удостоверяващи преминатото обучение.

(3) Специализантът има право да продължи своето обучение за придобиване на специалност по реда на тази наредба в друга база за обучение.

(4) Когато одобрението за обучение на лечебно заведение или акредитацията по реда на Закона за висшето образование на висше училище или национален център по проблемите на общественото здраве са изтекли, но те са в процедура за получаване на последващо одобрение/акредитация, специализантът има право да прекъсне или да прекрати обучението си за придобиване на специалност или при възможност да проведе обучение по реда на чл. 21 или 22ж.

(5) Времето, през което медицински или немедицински специалист работи в лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве, което не е база за обучение по съответната специалност, не се зачита за обучение за придобиване на специалност.

Глава трета **ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ**

Чл. 28. (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., бр. 58 от 2019 г.) (1) До държавен изпит за специалност се допускат специализантите, които са изпълнили съответната учебна програма и индивидуален учебен план съгласно изискванията на наредбата в срок до 30 април за изпитната сесия през май и в срок до 30 ноември за изпитната сесия през декември. Преценката за това, дали учебната програма е изпълнена в съответствие с изискванията на наредбата, се извършва при условия и по ред, определени от висшето училище, регистрирало специализанта и издало книжката за специализация.

(2) Специализантите, изпълнили съответната учебна програма и индивидуален учебен план, се допускат до държавен изпит при спазване на изискванията на чл. 12, ал. 3.

Чл. 29. (1) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Министърът на здравеопазването със заповед утвърждава състава на изпитните комисии за държавен изпит за специалност.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) По всяка специалност се утвърждават по възможност най-малко две комисии, като всяка комисия се състои от не повече от 10 души.

(3) Съставът на всяка изпитна комисия за държавен изпит за специалност включва председател и не по-малко от двама членове, които заемат академична длъжност "доцент" или "професор" или притежават научна степен "доктор на науките".

Чл. 30. (1) Предложения за състава на изпитните комисии се правят не по-късно от 20 декември на предходната година от ръководителите на висшите училища и националните центрове по проблемите на общественото здраве, а по военномедицинските специалности – от началника на Военномедицинската академия.

(2) Към предложенията се прилагат копия на свидетелствата за призната специалност, копия на документи, удостоверяващи, че лицата заемат академична длъжност "доцент" или "професор" или притежават научна степен "доктор на науките".

Чл. 31. (1) Председателят на всяка изпитна комисия осигурява равномерното участие на всеки от членовете за съответните сесии, като изготвя разпределение по дати и ги включва на ротационен принцип.

(2) Разпределението се изпраща на членовете на комисиите не по-късно от 14 дни преди първата изпитна дата, като се посочват мястото, датата и часът на провеждане на всеки изпит. Копие от разпределението се изпраща в същите срокове до Министерството на здравеопазването и до висшите училища.

Чл. 32. (1) Държавните изпити за специалност се организират ежегодно и се провеждат в две изпитни сесии: от 1 до 31 май и от 1 до 31 декември.

(2) Специализантите имат право на едно явяване на държавен изпит за специалност в рамките на една изпитна сесия.

Чл. 33. (1) За допускане до държавен изпит специализантите подават лично заявление до ректора на висшето училище, регистрирало специализанта и издало книжката за специализация. Специализантите по военномедицински специалности подават заявление до началника на Военномедицинската академия.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава от 1 до 28 февруари за изпитната сесия през май и от 1 до 30 септември за изпитната сесия през декември.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Към заявлението за допускане до държавен изпит специализантите, завършили обучението си в срок до 28 февруари за изпитната сесия през май и в срок до 30 септември за изпитната сесия през декември прилагат следните документи:

1. книжка за специализация;

2. документ, издаден от базата за обучение, удостоверяващ изпълнението на учебната програма, включително извършените операции, манипулации и други, когато съгласно учебната програма се изисква изпълнението на определен брой медицински дейности;

3. удостоверения за преминатите модули или раздели от учебната програма, които са проведени извън базата за обучение;

4. удостоверения за проведеното теоретично обучение;

5. атестат от ръководителя на специализанта за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план, и списък с придобитите от специализанта компетентности и умения.

(4) При установяване на непълнота на документите висшето училище изисква от специализанта предоставяне на необходимите документи, доказващи изпълнението на учебната програма.

(5) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Специализантите, които предстои да завършат обучението си до 30 април за изпитната сесия през май, съответно до 30 ноември за изпитната сесия през декември, прилагат следните документи към заявлението за допускане до държавен изпит по ал. 2:

1. копие на книжката за специализация;

2. документ, издаден от базата за обучение, удостоверяващ проведеното до момента теоретично и практическо обучение съгласно учебната програма, включително извършените операции, манипулации и други, когато съгласно учебната програма се изисква изпълнението на определен брой медицински дейности, както и срока, в който предстои да бъде изпълнена учебната програма;

3. удостоверения за преминатите до момента модули или раздели от учебната програма, които са проведени извън базата за обучение;

4. удостоверения за проведеното до момента теоретично обучение.

(6) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) В 5-дневен срок от приключването на обучението, но не по-късно от 30 април за изпитната сесия през май, съответно 30 ноември за изпитната сесия през декември, специализантите по ал. 5 подават във висшето училище, в което са регистрирани, документите по ал. 3.

(7) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Висшето училище взема решение за допускане или недопускане на специализантите по ал. 5 в срок до 30 април за изпитната сесия през май, съответно до 30 ноември за изпитната сесия през декември.

(8) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Висшето училища уведомяват специализантите за допускането им до държавен изпит, както и за причините за недопускането им.

Чл. 34. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Висшите училища и Военномедицинската академия:

1. изпращат в Министерството на здравеопазването в срок до 20 март за изпитната сесия през май и в срок до 20 октомври за изпитната сесия през декември списък на допуснатите до държавен изпит специализанти по съответните специалности и списък на специализантите по чл. 33, ал. 5;

2. уведомяват Министерството на здравеопазването в 7-дневен срок, но не по-късно от 30 април за изпитната сесия през май, съответно 30 ноември за изпитната сесия през декември, за решението си за допускане или недопускане на специализантите по чл. 33, ал. 5;

3. разпределят допуснатите до държавен изпит специализанти и специализантите по чл. 33, ал. 5 по комисиите за държавен изпит;

4. уведомяват председателите на изпитните комисии за броя на допуснатите до държавен изпит специализанти и броя на специализантите по чл. 33, ал. 5, разпределени в тяхната комисия, в срок до 5 април за изпитната сесия през май и в срок до 5 ноември за изпитната сесия през декември;

5. уведомяват специализантите за мястото, датата и часа на провеждане на изпитите в срок до 15 април за изпитната сесия през май и в срок до 15 ноември за изпитната сесия през декември;

6. изпращат на председателите на изпитните комисии извлечение от заповедта на министъра на здравеопазването за съответната комисия за държавен изпит за специалност, документите на допуснатите специализанти и изпитен протокол за всеки от тях в срок до 20 април за изпитната сесия през май и в срок до 20 ноември за изпитната сесия през декември, а за допуснатите специализанти по чл. 33, ал. 5 – в срок до 30 април за изпитната сесия през май, съответно до 30 ноември за изпитната сесия през декември.

(2) Ако бъде установено, че специализант по ал. 1, т. 1 или 2 е допуснат до държавен изпит в несъответствие с изискванията на наредбата, Министерството на здравеопазването уведомява за това висшето училище или Военномедицинската академия. До отстраняване на несъответствието специализантът не се допуска до държавен изпит.

(3) Председателите на изпитните комисии изпращат във висшите училища, а по военномедицинските специалности – във Военномедицинската академия, определените от тях изпитни дати в срок до 10 април за изпитната сесия през май и в срок до 10 ноември за изпитната сесия през декември.

Чл. 35. (Доп. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Държавният изпит за специалност се провежда чрез полагане на практически и теоретичен изпит в два последователни дни. Комисията допуска до теоретичен изпит само лицата, които са издържали практическия изпит. Теоретичният изпит може да включва и полагане на тест. Решенията на изпитната комисия се вземат с обикновено мнозинство.

Чл. 36. (1) Резултатите от държавния изпит се вписват от председателя на изпитната комисия в изпитен протокол като "издържал изпита за специалност" или "неиздържал изпита за специалност". Изпитният протокол се подписва от членовете на комисията и се прилага към документите на специализанта, които се връщат от председателя на комисията на висшето училище или на Военномедицинската академия в 7-дневен срок от провеждане на изпита.

(2) На неиздържалите изпита за специалност комисията отразява в изпитния протокол мотивите за неуспешния резултат, разделите от специалността, по които специализантът няма достатъчни знания, и препоръки.

Чл. 37. Лицата, които са положили успешно държавния изпит, получават свидетелство за призната специалност, издадено от висшето училище, допуснало специализанта до държавен изпит, или от Военномедицинската академия в съответствие с изискванията на Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища, приета с ПМС № 215 от 2004 г. (ДВ, бр. 75 от 2004 г.).

Чл. 38. Права, произтичащи от призната специалност, се признават от 1 юни за лицата, които успешно са положили държавния изпит през изпитната сесия през май, и от 1 януари – за успешно положилите държавния изпит през изпитната сесия през декември.

Чл. 39. (1) (Предишен текст на чл. 39 – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Специализантите, които не са издържали успешно държавния изпит, имат право на следващото явяване да бъдат разпределени в изпитна комисия с различен състав при условие, че е утвърдена повече от една комисия по специалността.

(2) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) В случаите по ал. 1 лицата подават заявление до ректора на висшето училище, регистрирали специализанта, в срока по чл. 33, ал. 2.

Глава четвърта **ФИНАНСИРАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО**

Чл. 40. (1) За теоретичното обучение, предвидено в учебните програми, се заплаща такса, определена от висшето училище или националния център по проблемите на общественото здраве, провеждащи теоретичното обучение, или Военномедицинската академия.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., доп., бр. 54 от 2020 г.) Таксата по ал. 1 за български граждани, граждани на държави – членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария не може да надхвърля 230 лв. на месец. Таксите за по-кратко от един месец теоретично обучение се изчисляват пропорционално.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) Таксата за теоретичното обучение може да бъде заплащана от специализанта, базата за обучение, от Министерството на здравеопазването за местата по чл. 47 или от друг източник, включително със средства от европейски проекти и програми.

Чл. 41. (1) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., бр. 58 от 2019 г.) За практическото обучение, предвидено в учебните програми, по неклинични специалности, специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" и военномедицински специалности, както и в случаите по чл. 11, ал. 4, се заплаща такса, определена от базата за обучение по чл. 5, ал. 2.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., доп., бр. 54 от 2020 г.) Таксата по ал. 1 за неклинични специалности и военномедицински специалности за български граждани, граждани на държави – членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария не може да надхвърля 230 лв. на месец. Таксите за по-кратко от един месец практическо обучение се изчисляват пропорционално.

(3) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Таксата по ал. 1 за специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" за български граждани, граждани на държави – членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария, не може да надхвърля 460 лв. за един месец. Таксите за по-кратко от един месец практическо обучение се изчисляват пропорционално.

(4) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) В таксата по ал. 3 се включват и разходи за консумативи, когато те се осигуряват от базата за обучение.

(5) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Базите за обучение обявяват на интернет страниците си определените от тях такси за обучение по ал. 1.

(6) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) В случаите, когато се уговоря такса за провеждане на практическото обучение по чл. 21, ал. 1, тя не може да надхвърля 230 лв. на месец за българските граждани, гражданите на държави – членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария. Таксата за по-кратко от един месец обучение се изчислява пропорционално.

(7) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 58 от 2019 г., предишна ал. 6, доп., бр. 54 от 2020 г., изм., бр. 79 от 2021 г.) Таксата за обучението по ал. 1 и ал. 6 може да бъде заплащана от специализанта, от Министерството на здравеопазването за местата по чл. 47, ал. 2 или от друг източник, включително със средства от европейски проекти и програми.

Чл. 42. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) (Предишен текст на чл. 42 – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Чужденците, които имат разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, лицата с предоставен статут на бежанец, хуманитарен статут или с предоставено право на убежище и чужденците от българска народност заплащат таксите, предвидени за българските граждани.

(2) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Български граждани, които са и граждани на друга държава, провеждат обучението си за придобиване на специалност по реда за българските граждани.

Чл. 42а. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) На специализантите могат да се отпускат стипендии със средства от европейски проекти и програми или друг източник. Когато финансирането на стипендийте се извършва със средства от Европейските структурни фондове, размерът на стипендийте, редът и условията за предоставянето им се одобряват от комитета за наблюдение на съответната оперативна програма.

Чл. 42б. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г., бр. 79 от 2021 г.) За специализантите, приети на местата, финансиирани от държавата по клинични специалности, обучаващи се по реда на чл. 11, ал. 1, т. 1, Министерството на здравеопазването предоставя на базата за обучение по чл. 5, ал. 2 средства в размер на 2,5 минимални работни заплати за страната и дължимите от работодателя осигурителни вноски върху тях за всеки месец от практическото обучение по модули и раздели, които не могат да се провеждат в базата за обучение и за всеки месец от предвиденото в учебната програма теоретично обучение. Средствата за по-кратко от един месец практическо или теоретично обучение се изчисляват пропорционално.

(2) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г., изм., бр. 79 от 2021 г.) За определения в номенклатурата на специалностите срок на обучение на специализантите, приети на местата, финансиирани от държавата по клинични специалности, обучаващи се по реда на чл. 13, Министерството на здравеопазването предоставя на лечебното заведение по чл. 13, ал. 1, чийто служител е

специализантът, средства в размер на 2,5 минимални работни заплати за страната и дължимите от работодателя осигурителни вноски върху тях за всеки месец от срока на обучението.

(3) (Предишна ал. 2, изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г., отм., бр. 79 от 2021 г.).

(4) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г., изм., бр. 79 от 2021 г.) За специализантите, приети на местата, финансирали от държавата по специалност "Обща медицина", Министерството на здравеопазването предоставя на базата за обучение средства в размер на 1,2 пъти от размера на 2,5 минимални работни заплати за страната и дължимите от работодателя осигурителни вноски върху тях за всеки месец от срока на обучението, определен в номенклатурата на специалностите. За специализантите, обучаващи се на места, финансирали от държавата по реда на чл. 13, базата за обучение предоставя средствата по ал. 2 на лечебното заведение по чл. 13, ал. 1.

Чл. 42в. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Базите за обучение могат да получават финансиране за обучение на специализанти по реда на чл. 11, ал. 1, т. 1 и от общини, от лечебни заведения по чл. 13, ал. 1 или по европейски проекти и програми.

(2) Лечебните заведения по чл. 13, ал. 1 могат да получават финансиране за обучение на свои служители по клинични специалности по реда на чл. 13 от общини или по европейски проекти и програми.

(3) Когато финансирането по ал. 1 и 2 се осъществява със средства от Европейските структурни фондове, размерът, редът и условията за предоставянето му се одобряват от комитета за наблюдение на съответната оперативна програма.

Чл. 43. (1) (Доп. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., изм., бр. 54 от 2020 г., бр. 79 от 2021 г.) Средствата от държавния бюджет за финансиране на таксата за обучението на местата по чл. 47 и средствата по чл. 42б се планират по бюджета на Министерството на здравеопазването.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., бр. 54 от 2020 г., бр. 79 от 2021 г.) Министерството на здравеопазването сключва договори с висшите училища за предоставяне на средствата по ал. 1.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Средствата за таксите по чл. 40, ал. 1 и чл. 41, ал. 1 за проведеното обучение на специализантите, приети на места, финансирали от държавата, в националните центрове по проблемите на общественото здраве – второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването, се предоставят от Министерството на здравеопазването с бюджета им за текущата година. Националните центрове предоставят на шестмесечие справка за проведеното от тях обучение по чл. 40, ал. 1 и чл. 41, ал. 1.

(4) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г., изм., бр. 54 от 2020 г., отм., бр. 79 от 2021 г.).

(5) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г., изм., бр. 79 от 2021 г.) Средствата за таксите по чл. 41, ал. 6 за проведеното обучение на специализантите, приети на места, финансирали от държавата, определени в бази за обучение, които са второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването, се предоставят от Министерството на здравеопазването на тримесечие въз основа на представена от базата за обучение справка за проведеното обучение по чл. 21, ал. 1 в лечебни заведения, които не са второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването.

(6) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г., изм., бр. 79 от 2021 г.) Средствата по чл. 42б, ал. 1 и 2 за базите за обучение – второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването, се предоставят от Министерството на здравеопазването с бюджета им за текущата година.

(7) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г., предишна ал. 5, изм., бр. 54 от 2020 г., бр. 79 от 2021 г.) Средствата по ал. 1 се предоставят на висшето училище на тримесечие въз основа на представена справка за проведеното обучение от специализантите, обучаващи се на места, финансиирани от държавата, а за специализантите по "Обща медицина" – въз основа на представена справка за предстоящото им обучение. Висшето училище предоставя на базата за обучение средствата за таксите по чл. 41, ал. 1 и 6, както и средствата по чл. 42б в 10-дневен срок от получаване на средствата от Министерството на здравеопазването.

(8) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г., предишна ал. 6, изм., бр. 54 от 2020 г., бр. 79 от 2021 г.) Базата за обучение предоставя средства за таксите по чл. 41, ал. 6 на приемаштото лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве, а за специализантите, обучаващи се на места, финансиирани от държавата по реда на чл. 13, предоставя средства по чл. 42б, ал. 2 на лечебното заведение по чл. 13, ал. 1 в 10-дневен срок от получаване на средствата от висшето училище.

Глава пета

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МЕСТАТА ЗА СПЕЦИАЛИЗАНТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ДЪРЖАВАТА

Чл. 44. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., бр. 54 от 2020 г., изм., бр. 79 от 2021 г.) (1) Ръководителите на базите за обучение, които желаят да назначат специализанти на места, финансиирани от държавата, обявяват два пъти в годината в срок до 20 март и до 20 август на интернет страницата си предложенията си за места за специализанти по клинични специалности, които да се заемат въз основа на срочен трудов договор по чл. 11, ал. 1, т. 1. В същия срок информация за предложените места, финансиирани от държавата, се изпраща по електронен път и на съответната регионална здравна инспекция.

(2) Регионалните здравни инспекции обобщават постъпилата информация по ал. 1 и я публикуват на интернет страниците си в срок до 25 март, съответно до 25 август.

(3) Лицата, които биха желали да кандидатстват на място по ал. 1, заявяват това писмено в съответната база за обучение в срок до 10 април, съответно до 10 септември.

(4) В срок до 20 април, съответно до 20 септември базите за обучение подават в регионалните здравни инспекции информация за местата по ал. 1, за които има заявен интерес от лица по ал. 3.

(5) В срока по ал. 4 ръководителите на лечебни заведения по чл. 13, ал. 1, които желаят да заявят места, финансиирани от държавата, представят в съответните регионални здравни инспекции мотивираните си предложения да обучат свои служители по реда на чл. 13 на места за специализанти, финансиирани от държавата, като посочат и базата за обучение, с която имат договор.

(6) Информацията по ал. 4 и 5 се подава по образец, утвърден от директора на Националния център по обществено здраве и анализи, който се публикува на интернет страницата на центъра.

(7) Регионалните здравни инспекции обобщават постъпилата информация по ал. 4 и 5 и я изпращат по електронен път в Националния център по обществено здраве и анализи в срок до 30 април, съответно до 30 септември.

(8) Националният център по обществено здраве и анализи обобщава информацията по ал. 7 и в срок до 15 юни, съответно до 15 ноември изпраща по електронен път обобщената информация в Министерството на здравеопазването.

Чл. 45. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., изм. и доп., бр. 54 от 2020 г., изм., бр. 79 от 2021 г.)
(1) Два пъти в годината в срок до 20 април и до 20 септември висшите училища обявяват на интернет страницата си предложениета си за места за специализанти, финансиирани от държавата по неклинични специалности и специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина".

(2) Лицата, които биха желали да кандидатстват на място по ал. 1, заявяват това писмено във висшето училище в срок до 15 май, съответно до 15 октомври.

(3) В срок до 31 май, съответно до 31 октомври висшите училища предоставят в Министерството на здравеопазването информация за местата по ал. 1, за които има заявен интерес от лица по ал. 2.

Чл. 46. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., бр. 58 от 2019 г., бр. 54 от 2020 г., изм., бр. 79 от 2021 г.)
(1) Регионалните здравни инспекции съвместно с районните колегии на съсловните организации проучват потребностите в областта от съответните специалисти и въз основа на информацията в регионалните регистри на членовете на съответната съсловна организация изготвят и представят по електронен път ежегодно до 15 юни в Националния център по обществено здраве и анализи анализ на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването.

(2) Анализът по ал. 1 включва следната информация по специалности от номенклатурата на специалностите:

1. брой на придобилите и упражняващите специалност и тяхната възраст;
2. осигуреност на населението на областта със съответен вид специалисти;
3. потребностите на населението от специалисти;
4. прогноза за броя на упражняващите специалност и тяхната възраст и за потребностите от специалисти през следващите пет години.

(3) Националният център по обществено здраве и анализи обобщава информацията от анализите на състоянието на специалистите в здравеопазването по ал. 1 и 2 по области и в срок до 30 септември предоставя на електронен носител обобщената информация в Министерството на здравеопазването.

Чл. 47. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., бр. 79 от 2021 г.)
(1) Местата за специализанти, финансиирани от държавата, се определят в съответствие с целите и приоритетите на националната здравна стратегия съобразно информацията по чл. 44, ал. 8, чл. 45, ал. 3 и чл. 46, ал. 3 и броя на специализантите по съответната специалност съгласно регистъра на специализантите в системата на здравеопазването.

(2) Министърът на здравеопазването два пъти в годината в срок до 15 януари и до 15 август определя със заповед броя на местата за специализанти, финансиирани от държавата за съответната календарна година. Местата се разпределят, както следва:

1. за клинични специалности:
  - а) по специалности, по висши училища и по бази за обучение – за местата, които се заемат на основание срочен трудов договор по реда на чл. 11, ал. 1, т. 1;
  - б) по специалности, по висши училища, по бази за обучение и по лечебни заведения по чл. 13, ал. 1 – за местата, които се заемат по реда на чл. 13;
2. за неклинични специалности и специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" – по специалности, по висши училища и по бази за обучение.

(3) За клиничните специалности държавата финансира обучението по чл. 40, ал. 1 и чл. 41, ал. 6 и осигурява средства по чл. 42б, а за неклиничните специалности и специалностите за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" се финансира обучението по чл. 40, ал. 1 и обучението по чл. 41, ал. 1.

(4) В случай че лечебно заведение по чл. 13, ал. 1, включено в заповедта по ал. 2, стане база за обучение, то преназначава своя служител – специализант, приет на място, финансирано от държавата, на срочен трудов договор на длъжност за специализант по чл. 11, ал. 1, т. 1, а на лечебното заведение се предоставят средства по чл. 42б, ал. 1.

(5) В случай че базата за обучение по ал. 2, т. 1, буква "б" престане да отговаря на условията за база за обучение по чл. 5, ал. 2, лечебното заведение по чл. 13, ал. 1 има право да сключи договор с друга база за обучение, която има договор с висшето училище, включено в заповедта по ал. 2, за продължаване на обучението на място, финансирано от държавата.

Чл. 47а. (Нов – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) На местата за специализанти, финансиирани от държавата, могат да кандидатстват български граждани, граждани на държави – членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария, както и чужденците, на които е разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, лицата с предоставен статут на бежанец, хуманитарен статут или с предоставено право на убежище и чужденците от българска народност.

Чл. 47б. (Нов – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) (1) Базите за обучение обявяват конкурси за заемането на местата по чл. 47, ал. 2, т. 1, буква "а" два пъти в годината в срок до 10 февруари и до 10 септември. В обявата се отбелязва, че местата са финансиирани от държавата.

(2) Базите за обучение и лечебните заведения по чл. 13, ал. 1, включени в заповедта по чл. 47, ал. 2, организират приема на специализанти на места, финансиирани от държавата, така, че обучението на специализантите да започне не по-късно от 31 март, съответно 31 октомври на календарната година, в която са издадени заповедите по чл. 47, ал. 2.

(3) За местата по чл. 47, ал. 2, т. 1, буква "б" в договора по чл. 13, ал. 3 се посочва, че мястото е финансирано от държавата.

Чл. 47в. (Нов – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) (1) Висшите училища обявяват конкурс по чл. 18, ал. 1 и по чл. 22в, ал. 1 за местата по чл. 47, ал. 2, т. 2 два пъти в годината в срок до 10 февруари и до 10 септември.

(2) Кандидатите за заемане на място по ал. 1 подават заявление в съответното висше училище в срок до 25 февруари, съответно до 25 септември.

(3) Висшето училище класира кандидатите по ал. 2 в срок до 10 март, съответно до 10 октомври и уведомява писмено класираните кандидати. Обучението на класираните кандидати започва не по-късно от 31 март, съответно от 31 октомври на календарната година, в която са издадени заповедите по чл. 47, ал. 2.

(4) Висшите училища уведомяват писмено Министерството на здравеопазването за специализантите, заети на места, финансиирани от държавата, в срок до 20 април, съответно до 20 ноември.

Чл. 48. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., изм., бр. 54 от 2020 г., бр. 79 от 2021 г.) Финансирането на обучението по чл. 40, ал. 1 и чл. 41, ал. 1 и 6, както и предоставянето на средства по чл. 42б за специализантите, приети на места, финансиирани от държавата, започва от датата на започване на обучението им за придобиване на специалност на място, финансирано от държавата.

Чл. 48а. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г., изм., бр. 54 от 2020 г.) (1) (Предишен текст на чл. 48а, изм. – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) В случай че специализант, приет на място, финансирано от държавата, прекрати обучението си за придобиване на специалност, той възстановява на Министерството на здравеопазването изплатените за него до момента такси за обучение по чл. 40, ал. 1 и чл. 41, ал. 1 и 6.

(2) (Нова – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) В случай че специализант, приет на място, финансирано от държавата, не приключи обучението си за придобиване на специалност с успешно полагане на държавния изпит за специалност в срока по чл. 12, ал. 3, той възстановява на Министерството на здравеопазването изплатените за него такси за обучение по чл. 40, ал. 1 и чл. 41, ал. 1 и 6.

Чл. 48б. (Нов – ДВ, бр. 54 от 2020 г., отм., бр. 79 от 2021 г.).

Чл. 48в. (Нов – ДВ, бр. 54 от 2020 г., изм., бр. 79 от 2021 г.) Разпоредбите на чл. 48а, ал. 1 и 2 не се прилагат в случай на настъпило заболяване или злополука на специализанта, които представляват пречка за осъществяване на дейностите по съответната специалност, а разпоредбата на чл. 48а, ал. 2 – и в случай на ползване от специализанта на отпуск поради бременност, раждане и отглеждане на дете до 2-годишна възраст.

Чл. 48г. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г., предишен чл. 48б, изм. и доп., бр. 54 от 2020 г., отм., бр. 79 от 2021 г.).

Глава шеста **ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО**

Чл. 49. (1) Висшите училища, Военномедицинската академия, националните центрове по проблемите на общественото здраве и лечебните заведения – бази за обучение, осигуряват качеството на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването чрез вътрешна система за оценяване, поддържане и развитие на качеството на обучението, която включва и проучване на мнението на специализантите най-малко веднъж годишно.

(2) Целта на системата по ал. 1 е да поддържа, развива и контролира качеството на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

Чл. 50. (1) Вътрешната система за оценяване, поддържане и развитие на качеството на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването включва най-малко:

1. за лечебните заведения и националните центрове по проблемите на общественото здраве – бази за обучение:

а) разработване на вътрешни правила, с които се регламентират правата и задълженията на специализантите, на ръководителите на специализантите и на други участници в процеса на обучение;

б) периодичен анализ на резултатите от участието на специализанта в изпълнението на предвидените в учебната програма операции, манипулации, изследвания и други практически дейности;

в) провеждане на анкета сред персонала на структурата на базата за обучение (включващ лекари, медицински сестри и др.) относно комуникативните умения на специализанта и способността му за работа в екип най-малко веднъж годишно;

г) организиране на дейности за поддържане и повишаване квалификацията на ръководителите на специализантите;

д) провеждане на анкета сред специализантите най-малко веднъж годишно относно качеството на обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването в базата за обучение;

е) анализ на успеваемостта на държавен изпит за специалност на специализантите, обучавани в съответната база;

ж) огласяване на резултатите от проведени вътрешни и външни одити във връзка с обучението;

2. за висшите училища и Военномедицинската академия:

а) организиране на дейности за поддържане и повишаване квалификацията на преподавателите на специализантите;

б) провеждане на анкета сред специализантите най-малко веднъж годишно;

в) огласяване на резултатите от проведени вътрешни и външни одити във връзка с обучението.

(2) Конкретната система за поддържане на качеството, начинът й на функциониране, както и редът за проучване на мнението на специализантите и начинът на оповестяване на резултатите от него се определят от висшето училище, Военномедицинската академия, националните центрове по проблемите на общественото здраве и лечебните заведения – бази за обучение.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г.)

§ 1. (Нов – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) По смисъла на тази наредба "специализант" е лице с придобита професионална квалификация, което се обучава по реда на тази наредба за придобиване на специалност от номенклатурата на специалностите в системата на здравеопазването.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1а. (Предишен § 1 – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) (1) Специализантите, които са приети по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 7 от 2007 г.), могат да:

1. продължат обучението си при условията, при които са приети, без да се прилагат по отношение на тях разпоредбите на чл. 11а от отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването;

2. продължат обучението си по реда на тази наредба, като в тримесечен срок от влизането ѝ в сила сключат трудов договор на пълно работно време по реда на чл. 11, ал. 1 с база за обучение.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 специализантът подава във висшето училище заявление за прекратяване на договора за обучение, склучен по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

(3) В 7-дневен срок от прекратяването на договора по ал. 2 висшите училища писмено уведомяват за това Министерството на здравеопазването.

§ 16. (Нов – ДВ, бр. 83 от 2015 г., предишен § 1а, бр. 54 от 2020 г.) (1) Стойността на теоретичното и практическото обучение на специализантите, приети на места срещу заплащане и на места, финансиирани от друг източник по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването по специалностите "Аnestезиология и интензивно лечение", "Обща и клинична патология", "Педиатрия", "Спешна медицина", "Инфекциозни болести" и "Неонатология", се заплаща от бюджета на Министерството на здравеопазването, считано от 1 юни 2015 г. до завършване на обучението за придобиване на специалност, но за не повече от срока на обучението по чл. 12, ал. 8 от отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

(2) Министерството на здравеопазването сключва договори с висшите училища за предоставяне на средствата по ал. 1 въз основа на представена справка за проведеното обучение на специализантите по ал. 1.

(3) Договорите за обучение за придобиване на специалност на специализантите по ал. 1 се привеждат в съответствие с разпоредбата на ал. 1 в едномесечен срок от влизането в сила на тази наредба.

§ 2. Конкурсите за прием на специализанти, които са започнали към датата на влизане в сила на тази наредба, се довършват по досегашния ред.

§ 3. До утвърждаването на учебните програми по реда на чл. 9 обучението се извършва съгласно утвърдените по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването учебни програми.

§ 4. Лицата, придобили специалност, чието наименование е променено в номенклатурата на специалностите по чл. 1, ал. 2, се ползват с правата на специалист по специалност съответно посочена в приложение № 2.

§ 5. Лицата по § 3 от преходните и заключителните разпоредби от Закона за съсловната организация на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти имат право да се обучават за придобиване на специалност в системата на здравеопазването по реда на тази наредба.

§ 6. За свидетелство за призната специалност по смисъла на чл. 37 се признават издадените преди влизане в сила на наредбата документи за призната специалност и признати права на специалист:

1. диплома за първа специалност, издадена от ректора на медицинска академия съгласно отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри;

2. свидетелство за втора специалност, издадено от ректора на медицинска академия съгласно отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри;

3. документ, удостоверяващ легализиране на документи за получена в чужбина медицинска специалност, издаден от Министерството на народното здраве съгласувано с Комитета за наука, технически прогрес и висше образование съгласно отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри;

4. диплома за основна специалност, издадена от ректора на висш медицински институт съгласно отменената Наредба № 11 от 1994 г. за следдипломното обучение на специалистите с висше медицинско образование в системата на здравеопазването;

5. свидетелство за призната специалност, издадено от ректор на висше училище или началника на Военномедицинската академия съгласно отменените Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването, Наредба № 31 от 2001 г. за следдипломно обучение в системата на здравеопазването и Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

§ 7. (1) (Предишен текст на § 7 – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Лицата, придобили основна специалност преди влизане в сила на наредбата, както и придобилите специалност по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването могат да се обучават за придобиване на специалност по реда на тази наредба, като се зачита част от обучението им по призната специалност при условия и по ред, определени от висшето училище и при спазване изискването на чл. 10.

(2) (Нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Лицата, провели част от обучението си за придобиване на специалност по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, могат да се обучават за придобиване на същата специалност по реда на тази наредба, като се зачита преминатото обучение по реда на отменената Наредба № 34 при условия и по ред, определени от висшето училище.

§ 8. Специализантите, които към влизането в сила на тази наредба не са придобили специалност при условията на § 5, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, се допускат до държавен изпит след изпълнение на актуализирани индивидуални учебни планове по реда на тази наредба в съответствие с утвърдените по реда на чл. 9, ал. 1 и § 3 учебни програми. В свидетелствата им за призната специалност се вписва наименованието на специалността от номенклатурата по чл. 1, ал. 2.

§ 9. (1) В едномесечен срок от влизане в сила на наредбата министърът на здравеопазването определя със заповед броя на местата за специализанти, разпределени по специалности и по висши училища, за които държавата ще финансира таксата за обучението по чл. 40, ал. 1 и/или чл. 41, ал. 1 за 2015 г. въз основа на информацията от анализите на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването, предоставени по реда на чл. 18б, ал. 2 от отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

(2) Специализантите по чл. 46, ал. 1 могат да кандидатстват във висшето училище, което ги е регистрирало по реда на чл. 46 за финансиране на обучението им, в тримесечен срок от издаване на заповедта по ал. 1.

(3) Висшето училище класира кандидатите в едномесечен срок от изтичане на срока по ал. 2 в съответствие с изискванията на чл. 47 и уведомява писмено класираните кандидати. Класирането се публикува и на интернет страницата на висшето училище.

(4) Висшите училища изпращат в Министерството на здравеопазването на хартиен и електронен носител данните на класираните кандидати в 7-дневен срок от класирането.

(5) Финансирането на обучението по чл. 40, ал. 1 и/или чл. 41, ал. 1 на класираните кандидати започва от датата на класирането по ал. 3.

§ 10. Наредбата се издава на основание чл. 181, ал. 1 от Закона за здравето и отменя Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 7 от 2007 г.).

§ 11. Наредбата е съгласувана с министъра на образованието и науката и с министъра на финансите.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г.

за придобиване на специалност в системата на здравеопазването

(ДВ, бр. 83 от 2015 г.)

§ 16. Специализантите, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават за придобиване на специалност "Обща медицина" или за придобиване на специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина", довършват обучението си по реда и при условията, при които са приети.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на

Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на

специалност в системата на здравеопазването

(ДВ, бр. 58 от 2019 г.)

§ 23. (1) Специализантите, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават за придобиване на клинична специалност и са класирани на места по чл. 45, довършват обучението си по реда и при условията, при които са приети.

(2) Специализантите, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават за придобиване на специалност "Обща медицина", могат да:

1. довършат обучението си по реда и при условията, при които са приети;

2. продължат обучението си по реда на тази наредба, като сключат договор по чл. 11, ал. 1, т. 1 и в 7-дневен срок от сключването на договора подадат във висшето училище, което ги е регистрирало, заявление за прекратяване на обучението въз основа на заповед на ректора; в 14-дневен срок от прекратяване на обучението въз основа на заповед на ректора висшето училище писмено уведомява за това Министерството на здравеопазването.

(3) Специализантите, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават за придобиване на специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина", довършват обучението си по реда и при условията, при които са приети.

§ 24. (1) В 20-дневен срок от влизане в сила на наредбата ръководителите на базите за обучение, които желаят да заявят места, финансиирани от държавата за 2019 г. и 2020 г., представят на директорите на регионалните здравни инспекции информацията по чл. 44, ал. 1.

(2) Регионалните здравни инспекции предоставят в Националния център по обществено здраве и анализи информацията по ал. 1 и по чл. 44, ал. 4, т. 1 – 4 в 10-дневен срок от изтичане на срока по ал. 1.

(3) В 20-дневен срок от получаването на информацията по ал. 2 Националният център по обществено здраве и анализи я обобщава и я предоставя в Министерството на здравеопазването.

(4) В 15-дневен срок от получаване на обобщената информация по ал. 3 министърът на здравеопазването определя със заповед броя на местата за специализанти по клинични специалности за 2019 г. и 2020 г., разпределени по специалности и по бази за обучение, за които държавата ще финансира обучението по чл. 40, ал. 1 и ще заплаща субсидия по чл. 42б.

(5) Местата по ал. 4 се обявяват по реда на чл. 17 и се заемат по реда на чл. 11, ал. 1, т. 1 от датата на заповедта по ал. 4 до 31.12.2020 г., като в обявата задължително се отбележва, че местата са финансиирани от държавата.

(6) Финансирането на обучението по чл. 40, ал. 1 и изплащането на субсидия по чл. 42б за специализантите, приети на мястата по ал. 4, започва от датата на започване на обучението им за придобиване на специалност по реда на ал. 4.

(7) Първият списък с лечебни заведения, области и общини по чл. 48б се изготвя до 31.12.2020 г.

§ 25. (1) Специализантите, приети на места срещу заплащане по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, които продължават обучението си по реда на § 1, ал. 1, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, могат да продължат обучението си на места, финансиирани от друг източник, като подадат заявление до висшето училище, в което са записани за обучение за придобиване на специалност.

(2) В 7-дневен срок от подаване на заявлението по ал. 1 висшето училище организира сключване на анекс към договора за обучение за промяна на вида на мястото, заемано от специализанта.

(3) След приключване на финансирането на обучението от друг източник специализантите продължават обучението си на места срещу заплащане.

§ 26. (1) Обучението за придобиване на специалност на специализантите по § 8 от преходните и заключителните разпоредби на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, които в срок до 1.06.2020 г. не са положили успешно държавния изпит за специалност, се прекратява със заповед на ректора на висшето училище, в което са зачислени.

(2) След прекратяване на обучението по ал. 1 лицата могат да кандидатстват за започване на обучение за придобиване на специалност по реда на глава втора. В този случай може да се зачита част от проведеното от тях обучение при условия и по ред, определени от висшето училище.

(3) Обучението на специализантите, обучаващи се по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, което не е приключило с успешно полагане на държавния изпит за специалност в срока по чл. 12, ал. 8 на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, се прекратява със заповед на ректора на висшето училище, в което е записан специализантът.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 54 от 2020 г.)

§ 30. До създаването на интернет портала за специализанти по чл. 17, ал. 2 базите за обучение едновременно с публикуване на обявата по чл. 17, ал. 1 уведомяват по електронен път и Министерството на здравеопазването за обявените от тях свободни длъжности за специализанти. Министерството на здравеопазването публикува на интернет страницата си постыпилата информация за свободни длъжности за специализанти.

§ 31. Разпоредбата на чл. 13, ал. 5 не се прилага по отношение на специализантите, които към датата на влизане в сила на тази наредба се обучават по реда на чл. 13 и за обучението е уговорено заплащането на такса.

§ 32. Специализантите, приети на места по § 24, ал. 4 от преходните и заключителните разпоредби към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 58 от 2019 г.), довършват обучението си по реда и при условията, при които са приети с изключение на разпоредбата на досегашния чл. 48а, ал. 3, като за тях се прилагат и разпоредбите на чл. 41, ал. 6 и 7, чл. 48б, ал. 3, 5, 6 и 7 и чл. 48в.

§ 33. (1) За специализантите по § 23, ал. 1, ал. 2, т. 1 и ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването се прилагат разпоредбите на чл. 12, ал. 3 и 4 и чл. 28, ал. 2.

(2) В свидетелствата за призната специалност на специализантите по ал. 1 се вписват наименованията на специалностите от номенклатурата на специалностите съгласно приложение № 1 към чл. 1, ал. 2 към момента на издаване на свидетелството.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение
на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на
специалност в системата на здравеопазването

(ДВ, бр. 79 от 2021 г.)

§ 25. (1) Специализантите, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават на места, финансиирани от държавата, довършват обучението си по реда и при условията, при които са приети, с изключение на разпоредбата на досегашния чл. 48б, която не се прилага по отношение на специализантите по клинични специалности, приети на места, финансиирани от държавата, определени за 2020 г. и 2021 г.

(2) Разпоредбата на досегашния чл. 48б не се прилага и по отношение на специализантите по клинични специалности, приети на места, финансиирани от държавата, определени за 2020 г., които към момента на влизане в сила на тази наредба са приключили обучението си с успешно полагане на държавен изпит за специалност.

§ 26. Заемането на местата, финансиирани от държавата, определени за 2021 г., се извършва по досегашния ред до 31 декември 2021 г. включително.

§ 27. (1) В 15-дневен срок от влизане в сила на наредбата ръководителите на базите за обучение, които желаят да назначат специализанти на места, финансиирани от държавата за 2021 г., обявяват на интернет страницата си предложението си за места за специализанти по клинични специалности, които да се заемат въз основа на срочен трудов договор по чл. 11, ал. 1, т. 1. В същия срок информация за предложените места, финансиирани от държавата, се изпраща по електронен път и на съответната регионална здравна инспекция.

(2) В 5-дневен срок от получаване на информацията по ал. 1 регионалните здравни инспекции обобщават постъпилата информация и я публикуват на интернет страниците си.

(3) Лицата, които биха желали да кандидатстват на място по ал. 1, заявяват това писмено в съответната база за обучение в 10-дневен срок от публикуването на информацията по ал. 2.

(4) В 5-дневен срок от изтичане на срока по ал. 3 базите за обучение подават в регионалните здравни инспекции информация за местата по ал. 1, за които има заявлен интерес от лица по ал. 3.

(5) В 30-дневен срок от влизане в сила на наредбата ръководителите на лечебни заведения по чл. 13, ал. 1, които желаят да заявят места, финансиирани от държавата за 2021 г., представят в съответните регионални здравни инспекции мотивираните си предложения да обучат свои служители по реда на чл. 13 на места за специализанти, финансиирани от държавата, като посочат и базата за обучение, с която имат договор.

(6) Регионалните здравни инспекции обобщават постъпилата информация по ал. 4 и 5 и я изпращат по електронен път в Националния център по обществено здраве и анализи в 10-дневен срок.

(7) Националният център по обществено здраве и анализи обобщава информацията по ал. 6 и в 20-дневен срок изпраща по електронен път обобщената информация в Министерството на здравеопазването.

§ 28. (1) В 30-дневен срок от влизане в сила на наредбата висшите училища обявяват на интернет страницата си предложениета си за места за специализанти, финансиирани от държавата по неклинични специалности и специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" за 2021 г.

(2) Лицата, които биха желали да кандидатстват на място по ал. 1, заявяват това писмено във висшето училище в 20-дневен срок от публикуването на информацията ал. 1.

(3) Висшите училища предоставят в Министерството на здравеопазването информация за местата по ал. 1, за които има заявен интерес от лица по ал. 2, в 20-дневен срок от изтичане на срока по ал. 2.

§ 29. Лекарите без специалност или лекарите с придобита друга специалност, които са открили амбулатория за първична медицинска помощ, могат да сключват договори с бази за обучение по чл. 5, ал. 2 за обучение по специалност "Обща медицина".

.....

Приложение № 1

към чл. 1, ал. 2

(Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.,бр. 58 от 2019 г.,доп., бр. 54 от 2020 г.,изм., бр. 79 от 2021 г.)

Номенклатура на специалностите и сроковете за придобиването им в системата на здравеопазването

№ по ред	Специалност	Срок на обучен ието в години	Код на специалността *
I.	<i>Специалности за лица с професионална квалификация "лекар"</i>		
Клинични специалности			
1.	Акушерство и гинекология	4	1001
2.	Ангиология	4	1002
3.	Аnestезиология и интензивно лечение	4	1003
4.	Вътрешни болести	5	1004
5.	Гастроентерология	4	1005
6.	Гериатрична медицина	4	1006
7.	Гръден хирургия	5	1007
8.	Детска гастроентерология	4	1008
9.	Детска ендокринология и болести на обмяната	4	1009
10.	Детска кардиология	4	1010
11.	Детска клинична хематология и онкология	4	1011
12.	Детска неврология	4	1012
13.	Детска нефрология и хемодиализа	4	1013
14.	Детска пневмология и фтизиатрия	4	1014
15.	Детска психиатрия	4	1015

16.	Детска ревматология	4	1016
17.	Детска хирургия	5	1017
18.	Ендокринология и болести на обмяната	4	1018
19.	Инфекциозни болести	4	1019
20.	Кардиология	4	1020
21.	Кардиохирургия	5	1021
22.	Клинична алергология	4	1022
23.	Клинична вирусология	3	1023
24.	Клинична имунология	4	1024
25.	Клинична лаборатория	4	1025
26.	Клинична микробиология	4	1026
27.	Клинична токсикология	4	1027
28.	Клинична фармакология и терапия	4	1028
29.	Клинична хематология	4	1029
30.	Кожни и венерически болести	4	1030
31.	Лицево-челюстна хирургия	5	1031
32.	Лъчелечение	4	1032
33.	Медицинска генетика	4	1033
34.	Медицинска онкология	5	1034
35.	Медицинска паразитология	3	1035
36.	Неврохирургия	5	1036
37.	Неонатология	4	1037
38.	Нервни болести	4	1038

39.	Нефрология	4	1039
40.	Нуклеарна медицина	4	1040
41.	Образна диагностика	4	1041
42.	Обща и клинична патология	4	1042
43.	Обща медицина	3	1043
44.	Ортопедия и травматология	5	1044
45.	Очни болести	4	1045
46.	Педиатрия	4	1046
47.	Пластиично-възстановителна и естетична хирургия	5	1047
48.	Пневмология и фтизиатрия	4	1048
49.	Професионални болести	4	1049
50.	Психиатрия	4	1050
51.	Ревматология	4	1051
52.	Спешна медицина	5	1052
53.	Спортна медицина	4	1053
54.	Съдебна медицина и деонтология	3	1054
55.	Съдебна психиатрия	4	1055
56.	Съдова хирургия	5	1056
57.	Трансфузационна хематология	4	1057
58.	Урология	5	1058
59.	Ушно-носно-гърлени болести	4	1059
60.	Физикална и рехабилитационна медицина	4	1060
61.	Хирургия	5	1061

	Неклинични специалности		
1.	Биохимия	4	1062
2.	Епидемиология на инфекциозните болести	3	1063
3.	Икономика на здравеопазването	2	1064
4.	Комунална хигиена	4	1065
5.	Медицина на бедствените ситуации (на катастрофите)	3	1066
6.	Обща хигиена	3	1067
7.	Патофизиология	3	1068
8.	Радиационна хигиена	3	1069
9.	Радиобиология	4	1070
10.	Социална медицина и здравен мениджмънт	4	1071
11.	Токсикология	3	1072
12.	Трудова медицина	4	1073
13.	Фармакология	4	1074
14.	Хигиена на детското-юношеската възраст	3	1075
15.	Хранене и диететика	3	1076
<i>II.</i>	<i>Специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина"</i>		
1.	Биохимия	4	2062
2.	Дентална имплантология	3	2077
3.	Дентална клинична алергология	3	2078
4.	Детска дентална медицина	3	2079
5.	Дентална образна диагностика	3	2080

6.	Обща дентална медицина	3	2081
7.	Оперативно зъболечение и ендодонтия	3	2082
8.	Орална хирургия	3	2083
9.	Ортодонтия	3	2084
10.	Пародонтология и заболявания на оралната лигавица	3	2085
11.	Протетична дентална медицина	3	2086
12.	Социална медицина и обществено дентално здраве	3	2087
III.	<i>Специалности за лица с професионална квалификация "лекар" – преподаватели във факултети по дентална медицина</i>		
	Клинични специалности		
1.	Дентална образна диагностика	3	1080
IV.	<i>Специалности за лица, притежаващи едновременно професионална квалификация "лекар" <u>и</u> професионална квалификация "лекар по дентална медицина"</i>		
	Клинични специалности		
1.	Дентална, орална и лицево-челюстна хирургия	4	3088
V.	<i>Специалности за лица с професионална квалификация "магистър-фармацевт"</i>		
	Клинични специалности		
1.	Клинична фармация	3	4089
2.	Клинична химия	3	4090
	Неклинични специалности		
1.	Анализ на лекарствените продукти	3	4091
2.	Биохимия	4	4062
3.	Болнична фармация	3	4092

4.	Лечебни растения и фитофармацевтични продукти	3	4093
5.	Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика	3	4094
6.	Организация и икономика на фармацевтичното производство	3	4095
7.	Технология на лекарствата с биофармация	3	4096
8.	Токсикология и токсикологичен анализ	3	4097
9.	Фармакология и фармакотерапия	3	4098
VI.	<i>Специалности за лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионално направление "Здравни грижи"</i>		
	Клинични специалности		
1.	Аnestезиология и интензивни грижи (за медицински сестри и акушерки)	1	5099
2.	Апаратно поддържане на извънтелесно кръвообращение (за медицински сестри и фелдшери)	1	5100
3.	Консултант по проблемите на майчинството и развитието на новороденото (за медицински сестри и акушерки)	1	5101
4.	Операционна и превързочна техника (за медицински сестри и акушерки)	1	5102
5.	Педиатрични здравни грижи (за медицински сестри и фелдшери)	1	5103
6.	Психиатрични здравни грижи (за медицински сестри и фелдшери)	1	5104
7.	Специфични грижи за пациенти с онкологични заболявания (за медицински сестри и фелдшери)	1	5105
8.	Специфични грижи за трансплантирани пациенти (за медицински сестри)	1	5106
9.	Спешна медицинска помощ (за медицински сестри, фелдшери и акушерки)	1	5107

Неклинични специалности				
1.	Болнична хигиена (превенция и контрол на инфекциите)	1	5108	
2.	Гериатрични здравни грижи (за медицински сестри и фелдшери)	1	5109	
3.	Консултант по кърмене и здравословно и диетично хранене	1	5110	
4.	Клинична социална работа (за медицински сестри, акушерки, фелдшери и рехабилитатори)	1	5111	
5.	Обществено здравеопазване	1	5112	
6.	Първични здравни грижи (за медицински сестри, фелдшери и акушерки)	1	5113	
7.	(Нов – ДВ, бр. 54 от 2020 г., изм., бр. 79 от 2021 г.) Радиационна хигиена (за инспектори по обществено здраве)	3	5069	
VII.	<i>Специалности за лица с висше немедицинско образование</i>			
Клинични специалности				
1.	Клинична психология (за психолози)	3	6114	
2.	Клинична химия (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки и биотехнологиите)	3	6090	
3.	Лабораторна вирусология (за лица с квалификация в областта на биологическите науки и биотехнологиите)	3	6115	
4.	Лабораторна имунология (за биолози, биохимици, молекуларни биолози, биотехнолози)	3	6116	
5.	Лабораторна микробиология (за лица с квалификация в областта на биологическите науки и биотехнологиите)	4	6117	
6.	Медицинска радиологична физика (за лица с квалификация в областта на физическите и инженерните науки)	3	6118	
Неклинични специалности				
1.	Анализ на лекарствените продукти (за химици)	3	6091	
2.	Биофизика (за биолози и физици)	3	6119	

3.	Биохимия (за биохимици, биолози, молекулярни биолози, химици, генетици и биотехнологи)	4	6062
4.	Икономика на здравеопазването	2	6064
5.	Лечебни растения и билково дело (за лица с квалификация в областта на биологическите науки и биотехнологиите)	3	6120
6.	Медицинска зоология (за биолози)	3	6121
7.	Медицинска информатика и здравен мениджмънт	3	6122
8.	Медицинска санитарна физика (за инженери и физици)	3	6123
9.	Медицинска санитарна химия (за лица с квалификация в областта на химическите науки, екологията, химични и металургични технологии, биотехнологии и хранителни технологии)	3	6124
10.	Организация и икономика на фармацевтичното производство (за биолози, икономисти, химици и инженер-химици)	3	6095
11.	Радиационна хигиена (за лица с квалификация в областта на биологическите, химическите, физическите науки и биотехнологиите)	3	6069
12.	Радиобиология (за лица с квалификация в областта на биологическите, химическите, физическите науки, биотехнологиите и генното и клетъчното инженерство)	4	6070
13.	Санитарно инженерство (за инженери и архитекти)	3	6125
14.	Теоретични основи на медицинската химия (за химици)	3	6126
15.	Токсикология (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки, биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии)	3	6072
VIII.	(Загл. изм. – ДВ, бр. 79 от 2021 г.) Специалности за лица с висше медицинско или немедицинско образование		
	Неклинични специалности		
1.	Анатомия, хистология и цитология (за лекари, лекари по дентална медицина, биолози, молекулярни биолози)	3	1127 (за лекари) 2127 (за лекари по дентална медицина) 6127 (за биолози и молекулярни биолози)

2.	Медицинска биология (за лекари, биолози, молекулярни биолози)	3	1128 (за лекари) 6128 (за биолози и молекулярни биолози)
3.	Медицинска педагогика (за лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти, лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионално направление "Здравни грижи", педагози, психологи)	3	1129 (за лекари) 2129 (за лекари по дентална медицина) 4129 (за фармацевти) 5129 (за лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионално направление "Здравни грижи") 6129 (за педагози и психологи)
4.	Правно регулиране в здравеопазването (за магистри, работещи в системата на здравеопазването)	2	1130 (за лекари) 2130 (за лекари по дентална медицина) 4130 (за фармацевти) 5130 (за лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионално направление "Здравни грижи") 6130 (за лица с висше немедицинско образование)
5.	Физиология (за лекари, лекари по дентална медицина, биолози и молекулярни биолози)	3	1131 (за лекари) 2131 (за лекари по дентална медицина) 6131 (за биолози и молекулярни биолози)
IX.	Военномедицински специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина", "дентална медицина" или "фармация"		
1.	Авиационна медицина (за лекари)	3	1132
2.	Военна токсикология	4	1133 (за лекари) 2133 (за лекари по дентална медицина) 4133 (за фармацевти)
3.	Военномедицинско планиране	3	1134 (за лекари) 2134 (за лекари по дентална медицина) 4134 (за фармацевти)
4.	Военномедицинско снабдяване (за фармацевти)	3	4135
5.	Превантивна военна медицина	3	1136 (за лекари) 2136 (за лекари по дентална медицина) 4136 (за фармацевти)

* Първата цифра от кода показва придобитата професионална квалификация, както следва:

1 – лекар;

2 – лекар по дентална медицина;

3 – едновременно професионална квалификация "лекар" и професионална квалификация "лекар по дентална медицина";

4 – магистър-фармацевт;

5 – професионална квалификация по медицинска професия от професионално направление "Здравни грижи";

6 – лица с висше немедицинско образование.

Приложение № 2

към § 4 от преходните и заключителните разпоредби
(Изм. и доп. – ДВ, бр. 58 от 2019 г., доп., бр. 54 от 2020 г.)

№	Специалност, чието наименование е променено в номенклатурата по чл. 1, ал. 2	Специалност от номенклатурата по чл. 1, ал. 2, по която лицата се ползват с права на специалист
I. <i>Специалности за лица с професионална квалификация "лекар"</i>		
1.	Акушерство и гинекология и репродуктивна медицина	Акушерство и гинекология
2.	Анатомия	Анатомия, хистология и цитология
3.	Хистология	Анатомия, хистология и цитология
4.	Аnestезиология и реанимация	Аnestезиология и интензивно лечение
5.	Гастроентерология и диететика	Гастроентерология
6.	Детска ревмокардиология	Детска кардиология и Детска ревматология
7.	Детска клинична хематология	Детска клинична хематология и онкология
8.	Детска нефрология	Детска нефрология и хемодиализа
9.	Епидемиология	Епидемиология на инфекциозните болести
10.	Епидемиология на заразните и паразитните болести	Епидемиология на инфекциозните болести
11.	Кардиоревматология	Кардиология и Ревматология
12.	Имунология	Клинична имунология (за лекари)
13.	Клинична фармакология	Клинична фармакология и терапия
14.	Медицинска радиология	Лъчелечение
15.	Медицина на бедствените ситуации	Медицина на бедствените ситуации (медицина на катастрофите)
16.	Медицина на катастрофите	Медицина на бедствените ситуации (медицина на катастрофите)

17.	Медицинска защита	Медицина на бедствените ситуации (медицина на катастрофите)
18.	Организация на медико-санитарната защита	Медицина на бедствените ситуации (медицина на катастрофите)
19.	Биология	Медицинска биология
20.	Онкология	Медицинска онкология
21.	Медицинска радиология	Нуклеарна медицина
22.	Рентгенология	Образна диагностика
23.	Обща и клинична патоанатомия	Обща и клинична патология
24.	Патологична анатомия с цитология	Обща и клинична патология
25.	Патологоанатомия	Обща и клинична патология
26.	Пластична хирургия	Пластиично-възстановителна и естетична хирургия
27.	Фтизиатрия	Пневмология и фтизиатрия
28.	Медицинска информатика и здравен мениджмънт	Социална медицина и здравен мениджмънт
29.	Организация и тактика на медицинската служба	Социална медицина и здравен мениджмънт
30.	Организация на здравеопазването	Социална медицина и здравен мениджмънт
31.	Социална медицина	Социална медицина и здравен мениджмънт
32.	Социална хигиена и организация на здравеопазването	Социална медицина и здравен мениджмънт
33.	Хигиена на труда	Трудова медицина
34.	Физикална терапия и рехабилитация	Физикална и рехабилитационна медицина
35.	Физиотерапия, рехабилитация и курортология	Физикална и рехабилитационна медицина

36.	Физиотерапия, курортология и рехабилитация	Физикална и рехабилитационна медицина
37.	Хигиена на храненето	Хранене и диететика
38.	Хранителна хигиена	Хранене и диететика
39.	Трудова хигиена	Трудова медицина
40.	Детски болести	Педиатрия
41.	Пластиично-възстановителна хирургия	Пластиично-възстановителна и естетична хирургия
42.	(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Вирусология	Клинична вирусология
43.	(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Клинична хематология, придобита след призната специалност Детски болести	Детска клинична хематология и онкология
44.	(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Микробиология	Клинична микробиология
45.	(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Съдебна медицина	Съдебна медицина и деонтология
II. Специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина"		
1.	Стоматологична образна диагностика	Дентална образна диагностика
2.	Терапевтична стоматология с детско зъболечение	Детска дентална медицина
3.	Детска стоматология	Детска дентална медицина
4.	Специалист- стоматолог	Обща дентална медицина
5.	Обща стоматология	Обща дентална медицина
6.	Терапевтична стоматология и Оперативно зъболечение с ендодонтия	Оперативно зъболечение и ендодонтия
7.	Хирургична стоматология	Орална хирургия
8.	Стоматологична хирургия	Орална хирургия
9.	Ортопедична стоматология с ортодонтия	Ортодонтия и Протетична дентална медицина

10.	Терапевтична стоматология и Пародонтология и заболявания на устната лигавица	Пародонтология и заболявания на оралната лигавица
11.	Терапевтична стоматология с детско зъболечение	Пародонтология и заболявания на оралната лигавица или ендодонтия и оперативно зъболечение
12.	Терапевтична стоматология	Оперативно зъболечение и ендодонтия и Пародонтология и заболявания на оралната лигавица
13.	Ортопедична стоматология с ортопедия	Протетична дентална медицина
14.	Протетична стоматология	Протетична дентална медицина
15.	Медицинска информатика и здравен мениджмънт	Социална медицина и обществено дентално здраве
16.	Социална медицина и организация на стоматологичното здраве	Социална медицина и обществено дентално здраве
17.	(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Социална хигиена и организация на здравеопазването	Социална медицина и обществено дентално здраве
18.	(Нов – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Кариесология и ендодонтия	Оперативно зъболечение и ендодонтия

III. Специалности за лица с професионална квалификация "магистър-фармацевт"

1.	Анализ на лекарствените средства	Анализ на лекарствените продукти
2.	Организация и икономика на аптечното дело	Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика
3.	Организация на аптечното дело	Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика
4.	Фармацевтично законодателство и мениджмънт	Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика
5.	Технология на лекарствените форми и средства	Технология на лекарствата с биофармация
6.	Лечебни растения и билково дело	Лечебни растения и фитофармацевтични продукти
7.	Токсикология	Токсикология и токсикологичен анализ

IV.	Специалности за лица с висше немедицинско образование	
1.	Анализ на лекарствените средства (за химици)	Анализ на лекарствените продукти (за химици)
2.	Имунология	Лабораторна имунология (за биолози, биохимици, молекулярни биолози, биотехнолози)
3.	Медицинска и радиологична физика (за физици)	Медицинска радиологична физика (за физици и инженери)
4.	Медицинска и санитарна физика (за инженери и физици)	Медицинска санитарна физика (за инженери и физици)
5.	Медицинска психология и педагогическа рехабилитация (за психологи)	Клинична психология (за психологи)
6.	(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Вирусология (за биолози и микробиолози)	Лабораторна вирусология (за лица с квалификация в областта на биологическите науки и биотехнологиите)
7.	(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Микробиология (за микробиолози, молекулярни биолози, биолози и биотехнолози)	Лабораторна микробиология (за лица с квалификация в областта на биологическите науки и биотехнологиите)
8.	(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Санитарна химия (за химици)	Медицинска санитарна химия (за лица с квалификация в областта на химическите науки, екологията, химични и металургични технологии, биотехнологии и хранителни технологии)
V.	Военномедицински специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина", "дентална медицина" или "фармация"	
1.	Организация и тактика на медицинската служба	Военномедицинско планиране
2.	Военна епидемиология	Превантивна военна медицина
3.	Военна хигиена	Превантивна военна медицина
VI.	Специалности за лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионално направление "Здравни грижи"	
1.	Психиатрична сестра	Психиатрични здравни грижи
2.	Психиатрични грижи	Психиатрични здравни грижи
3.	Семейна медицинска сестра (акушерка)	Първични здравни грижи
4.	(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Медицинска сестра за социални дейности	Клинична социална работа